

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อ

เสนอกฎหมาย พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(สำเนา)

ด่วนที่สุด
ที่ ๒๕๕ / ๒๕๕๕

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. -

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (นายภูมิ มุลศิลป์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๗๕๑ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมา รัฐสภาได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (นายวิชัย ล้ำสุทธิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๔๔๖ คน เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวกชชัช แสงแกลง	๒. นายกร ศรินาม
๓. นายคุณวุฒิ ตันตระกูล	๔. นายชัยศรี กีฬา
๕. นายชูชัย ศุภวงศ์	๖. นายดิศทัต คำประกอบ
๗. นางถวิลวดี บุรีกุล	๘. นายทนายเสือนพล สุขปาน
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพล สมพงษ์	๑๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
๑๑. นายนิยม ช่างพินิจ	๑๒. นายนิยม วรปัญญา
๑๓. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	๑๔. พันตำรวจโท ประวัติ วิเชษฐพงษ์
๑๕. นายประเสริฐ บุญชัยสุข	๑๖. นางสาวปัทมา สุขกำปัง
๑๗. นายพจน์ จิรวุฒิกุล	๑๘. นายพิชิต ชื่นบาน
๑๙. นายเพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์	๒๐. นายไพจิตร ศรีวรขาน
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูมิ มุลศิลป์	๒๒. รองศาสตราจารย์ภริชญา วัฒนรุ่ง
๒๓. นางเยาวนิตย์ เพียงเกษ	๒๔. นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข

๒๕) นางสาว/...

๒๕. นางสาวเรวดี รัศมิทัต

๒๗. นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล

๒๙. นายวิชัย ล้ำสุทธิ

๓๑. นายวิรัตน์ กัลยาศิริ

๓๓. นายสรชิต สุจิตต์

๓๕. นายอาคม เ่องฉ้วน

๒๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วนิดา แสงสารพันธ์

๒๘. นายวัชรินทร์ จอมพลาพล

๓๐. นายวิรัช ร่มเย็น

๓๒. นางสาวแววตา สุขวานิชวิชัย

๓๔. นายอนันต์ ผลอำนวย

๓๖. นางอานิก อัมระนันท์

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

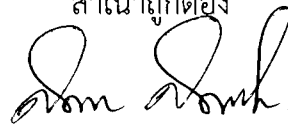
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล

(นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำเนาถูกต้อง

(นายสามารถ คัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐-๑

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐

..... / ร่าง
..... / พิมพ์
..... / ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นายสุคนธ์ พลบุบผา , นางสาวปิติกานต์ สอนดี

ครั้งที่ ๒ นางสาวอภิสร่า หัตถุธร , นายสุคนธ์ พลบุบผา

ครั้งที่ ๓ นายธนพจน์ พุทธิรักษ์ , นายสุคนธ์ พลบุบผา

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (นายภูมิ มุลศิลป์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๗๕๑ คน เป็นผู้เสนอ) ซึ่งรอการพิจารณารับหลักการในวาระที่หนึ่งของสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมารัฐสภาได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (นายวิชัย ล้ำสุทธิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. (นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๔๔๖ คน เป็นผู้เสนอ) และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาโดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายวรวิจน์ เอื้ออภิญญกุล	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายไพจิตร ศรีวรขาน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายวิรัตน์ กัลยาศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายพิชิต ชื่นบาน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายชัยศรี กีฬา	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นายอนันต์ ผลอำนวย	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นายวัชรินทร์ จอมพลาพล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๙) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูมิ มุลศิลป์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๐) นายสรชิต สุจิตต์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
(๑๑) นายประเสริฐ บุญชัยสุข	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สี่
(๑๒) นายวิชัย ล้ำสุทธิ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๓) นายนิยม ช่างพินิจ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

(๑๔) นางสาวเรวดี รัศมีทัต	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ
(๑๕) ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อวรรณโณ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ
(๑๖) นายวิรัช ร่มเย็น	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ
(๑๗) นายอาคม เ่องฉ้วน	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ
(๑๘) นางอานิก อัมระนันท์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายดิศทัต คำประกอบ ได้ขอลาออกจากกรรมการ เป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๓) และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้มีมติให้ตั้ง นายพิชญ หัตถสงเคราะห์ เป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. แทนตำแหน่งที่ว่าง

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งนายสุคนธ์ พลบุบผา นิติกรชำนาญการ สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กระทรวงมหาดไทย

(๑) นายณรงค์ นครจินดา	ผู้อำนวยการส่วนทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
(๒) นางทิพวรรณ จิตรรัตน์	หัวหน้างานวิเคราะห์กฎหมายและ กำหนดมาตรฐานการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
(๓) นายสมชัย เลิศประสิทธิพันธ์	นิติกรชำนาญการ ส่วนงานนิติการ สำนักงานสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

๓.๒ กระทรวงยุติธรรม

(๑) นางสาวมชิตา ราชกิจ	นิติกร สำนักกฎหมาย สำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม
(๒) นางสาวพรชนก กฤดาธิการ	นิติกร สำนักกฎหมาย สำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม

๓.๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- (๑) พันตำรวจเอกหญิง พรพิมล อุตมโชติ ผู้กำกับกองคดีอาญา
(๒) พันตำรวจโทหญิง ธัญญพัฒน์ เทียงอยู่ รองผู้กำกับกองคดีอาญา รงผู้กำกับกองคดีอาญา ๔

๓.๔ สำนักงานอัยการสูงสุด

- (๑) นายฉัตรชัย ศรีพิพัฒนกุล อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
(๒) นายภัทร ชวนานนท์ นิติกร (สฟพก.) สำนักงานอัยการสูงสุด

๓.๕ สำนักงานศาลยุติธรรม

- (๑) นางสาวดาวัลย์ อริยสิทธิ์ เลขาธิการศาลล้มละลายกลาง
(๒) นางสาวกัญจนพร แสงเทศ นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย และวิชาการศาลยุติธรรม

๓.๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- (๑) นายเมธา ศิลาพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง
(๒) ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล รองผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง
(๓) นายปฐมพงศ์ โพธิ์โต ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยความสะดวก
(๔) นายวีระพล พุ่มอัมผล พนักงานเลือกตั้ง

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาแสดงความคิดเห็น คือ

นายไพโรจน์ พลเพชร กรรมการปฏิรูปกฎหมาย

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๒ คน คือ

- (๑) นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์
(๒) นายจิตร ชัยนิคม

๖. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

– มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็นและผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นางฉวีลวดี บุรีกุล นางสาวปัทมา สุนก่าปิง นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข และนางสาวแหวงตา สุขวานิชวิชัย (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“ผู้ริเริ่มอาจขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายจากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองกำหนด”

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งและวรรคสามของมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ ในการเข้าชื่อเสนอชื่อร่างพระราชบัญญัติต่อประธานรัฐสภา ต้องมีผู้ริเริ่มซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบคนเพื่อดำเนินการจัดให้มีการรวบรวมลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบเป็นหนังสือพร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติพร้อมด้วยบันทึกประกอบตามมาตรา ๘

(๒) รายชื่อของผู้ริเริ่มพร้อมด้วยสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ยกร่างพระราชบัญญัติให้ก่อนที่จะแจ้งประธานรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้ตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติตาม (๑) มีหลักการและเนื้อหาไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ริเริ่มทราบพร้อมทั้งส่งเรื่องคืนให้ผู้ริเริ่ม

ก่อนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะลงลายมือชื่อร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ ผู้ริเริ่มจะแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตาม (๑) ก็ได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบที่แก้ไขใหม่”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความใน มาตรา ๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานรัฐสภา ต้องมีผู้ริเริ่มซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สภานิติบัญญัติ เพื่อดำเนินการจัดให้มีการรวบรวมลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบเป็นหนังสือพร้อมด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติพร้อมด้วยบันทึกประกอบตามมาตรา ๘

(๒) รายชื่อของผู้ริเริ่ม พร้อมด้วยชื่อสภานิติบัญญัติพรรคประชาชน ชัยนิคมพรรคประชาชนที่จังหวัดชลบุรี หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของพรรคหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสภานิติบัญญัติได้ และมีหนังสือขอรายชื่อพรรคประชาชนของผู้นั้น ตามแบบที่ประธานรัฐสภากำหนด โดยเพิ่มช่องพิมพ์ลายนิ้วมือเป็นรายบุคคลด้วย

ในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ยกร่างพระราชบัญญัติให้ก่อนที่จะแจ้งประธานรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการให้ตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติตาม (๑) มีหลักการและเนื้อหาไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ริเริ่มทราบพร้อมทั้งส่งเรื่องคืนให้ผู้ริเริ่ม

ก่อนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะลงลายมือชื่อร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๘ ผู้ริเริ่มจะแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตาม (๑) ก็ได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบที่แก้ไขใหม่”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ แล้ว ให้ผู้ริเริ่มดำเนินการชักชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อประธานรัฐสภาได้

ในเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแผ่นต้องปรากฏข้อความให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงลายมือชื่อทราบว่าเป็นการลงลายมือชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติใด และสามารถตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติได้ทันที รวมทั้งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ลงลายมือชื่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) หมายเลขประจำตัวประชาชน

(๓) ที่อยู่ปัจจุบันตามระบุในบัตรประจำตัวประชาชน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งลงสวขมีชื่อชื่อตั้งของหน่วยเลือกตั้งประจำตัวประชาชน

บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือสหประชาชาติ
ของรัฐที่มีรูปถ่ายสวมครavat แสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้น

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จัดสถานที่บริเวณที่ทำการรัฐสภา
เพื่ออำนวยความสะดวกตามสมควรแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อหรือร่วมลงชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ
หรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายชจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติตัดความในวรรคสามของมาตรา ๗ ออก เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ แล้ว ให้ผู้ริเริ่มดำเนินการชักชวน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อประธานรัฐสภาได้

ในเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแผ่นต้องปรากฏข้อความ
ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงลายมือชื่อทราบว่าเป็นการลงลายมือชื่อเพื่อเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติใด และสามารถตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติได้ที่ได้ รวมทั้งต้องมีรายละเอียด
เกี่ยวกับผู้ลงลายมือชื่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) หมายเลขประจำตัวประชาชน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งลงสวขมีชื่อชื่อตั้งของหน่วยเลือกตั้งประจำตัวประชาชน

บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือสหประชาชาติ
ของรัฐที่มีรูปถ่ายสวมครavat แสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้น”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๗ ได้จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ผู้ริเริ่มยื่นคำร้องขอต่อประธานรัฐสภา โดยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ยื่นมาพร้อมกับคำร้องขอด้วย

(๑) สำเนาร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบตามมาตรา ๖ (๑) หรือ ตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แล้วแต่กรณี

(๒) เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พร้อมด้วยสำเนาบัตร ตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๓) รายชื่อของผู้แทนการเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่เกินหกสิบคน ตามที่ผู้ริเริ่มกำหนด

ให้ประธานรัฐสภาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตามวรรคหนึ่ง
ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

นายชจิตร ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๗ ได้จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ผู้ริเริ่มยื่นคำร้องขอต่อประธานรัฐสภา โดยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ยื่นมาพร้อมกับคำร้องขอด้วย

(๑) สำเนาร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบตามมาตรา ๖ (๑) หรือ ตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แล้วแต่กรณี

(๒) เอกสาร ตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งพร้อมด้วยสำเนาบัตร ตามมาตรา ๗ วรรคสอง ๖ (๒)

(๓) รายชื่อผู้แทนตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่เกินหกสิบคน
ตามที่ผู้ริเริ่มกำหนด”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

นางฉวีลวดี บุรีกุล นางสาวปัทมา สุกกำปัง นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข และ นางสาวแววตา สุขวานิชวิชัย (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๙/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙/๑ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไปประสงค์
จะขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ให้ยื่นคำขอ
พร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาและบันทึกประกอบต่อประธาน
กรรมการการเลือกตั้ง โดยจะยื่นต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งโดยตรงหรือยื่นผ่านประธาน

กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายคนใดคนหนึ่งหรือผู้แทนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายคนใดคนหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้

เมื่อได้รับคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกจังหวัดทราบว่าการเข้าชื่อเสนอกฎหมายใด และเปิดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย ตามวิธีการ และภายในระยะเวลาและสถานที่ที่ประธานกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ”

นางฉวีลวดี บุรีกุล นางสาวปัทมา สุขกำปัง นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข และนางสาวแววตา สุขวาณิชีวิชัย (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๙/๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙/๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอกฎหมายใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จัดทำบัญชีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้นเสนอต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง

เมื่อได้รับบัญชีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายใดจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดครบทุกจังหวัด ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งส่งร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบ พร้อมทั้งบัญชีเข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้น ไปยังประธานรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

กฎหมายใดที่มีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งแจ้งประธานรัฐสภาเพื่อจำหน่ายเรื่อง”

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นและผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นางฉวีลวดี บุรีกุล นางสาวปัทมา สุขกำปัง นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข และนางสาวแววตา สุขวาณิชีวิชัย (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เมื่อได้รับคำร้องขอตามมาตรา ๙ แล้ว ให้ประธานรัฐสภาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารตามมาตรา ๙ ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน หรือมีเอกสารไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือเพื่อคืนเรื่องไปยังผู้ริเริ่มเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไป เมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และส่งหนังสือไปยังประชาชนที่มีรายชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามภูมิลำเนาหรือที่อยู่ปัจจุบัน

เพื่อยืนยันหรือคัดค้านการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยระบบการลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ นอกจากนี้ให้จัดเอกสารไว้เพื่อให้ประชาชนทั่วไปและผู้มีรายชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ตรวจสอบ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย”

นายชจิตร ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ประธานรัฐสภาตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตามมาตรา ๙ แล้ว ต้องตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ปรากฏว่ามีลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน หรือมีเอกสารไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือเพื่อคืนเรื่องไปยังผู้ริเริ่มเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไป เมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และจัดเอกสารไว้เพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามประกาศในวรรคหนึ่งโดยมิได้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อให้ขีดฆ่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศตามวรรคหนึ่ง”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติของสงวนคำแปรญัตติ

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แล้วให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง

ถ้าลายมือชื่อตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ริเริ่มทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเพิ่มเติมให้ถึงหนึ่งหมื่นคนภายใน สัปดาห์สิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวยังมีได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติแก้ไขความในมาตรา ๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามมาตรา ๑๐ วรรคสองแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง ถ้าลายมือชื่อตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภา แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ริเริ่มทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเพิ่มเติม ให้ถึงหนึ่งหมื่นคนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนด ระยะเวลาดังกล่าวยังมีได้เสนอต่อฯเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง ถ้าลายมือชื่อตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาดำเนินการ ให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ในกรณีที่ผู้ริเริ่มเสนอร่างพระราชบัญญัติของรัฐสภาแห่งราชอาณาจักรไทย สภามหาชนหรือสภาผู้แทนราษฎรแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ประชาชนส่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้คำรับรองต่อสภา”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นางฉวีลวดี บุรีกุล นางสาวปัทมา สุขกำปัง นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข และ นางสาวแววตา สุขวานิชวิชัย (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้เพิ่มความ เป็นมาตรา ๑๑/๑ เป็นดังนี้

- “มาตรา ๑๑/๑ การจัดระเบียบวาระการประชุมร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรคำนึงถึงความรวดเร็วและต่อเนื่องในการพิจารณาร่าง กฎหมายดังกล่าว รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายดังกล่าวและ ประชาชนทั่วไป”

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ประสงค์จะขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ยื่นคำขอ พร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาและบันทึกประกอบต่อประธานกรรมการ การเลือกตั้ง โดยจะยื่นต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งโดยตรงหรือยื่นผ่านประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายคนใดคนหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้

เมื่อได้รับคำขอตามมาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการประกาศ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกจังหวัดทราบว่ามีกรเข้าชื่อเสนอกฎหมายใด และเปิดโอกาสให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมายตามวิธีการ และภายในระยะเวลาและสถานที่ที่ประธานกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ทั้งนี้ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน แต่ไม่เกิน ๖๐ วัน นับแต่ประกาศ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑/๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑/๒ ในการร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิขอคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการร่างกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบของประธานรัฐสภาหรือระเบียบของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ไขความใน (๑) ของมาตรา ๑๓

เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๑) ให้ ขสข หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งริเริ่มเข้าชื่อหรือร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

(๒) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคามเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

นายขจิตร์ ชัยนิคม ขอแปรญัตติตัดความในมาตรา ๑๓ ออกทั้งมาตรา เป็นดังนี้

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของ
คณะกรรมการวิสามัญพร้อมรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายอนันต์ ผลอำนวย)
เลขาธิการคณะกรรมการ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า
หนึ่งหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ตามที่กำหนดในหมวด ๓ และหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้รัฐสภา
พิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญต่อรัฐสภาได้โดยตรง และมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ได้บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อ ให้เป็นไปตามที่กฎหมาย
บัญญัติ และมาตรา ๒๙๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้การเสนอแก้ไข
รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในวันที่ยื่นคำร้องขอต่อประธานรัฐสภาตามมาตรา ๙ หรือ มาตรา ๑๒ แล้วแต่กรณี

การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่า หนึ่งหมื่นคน

การเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกัน ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน

มาตรา ๖ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานรัฐสภา ต้องมี ผู้ริเริ่มซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคนเพื่อดำเนินการจัดให้มีการรวบรวม ลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบเป็นหนังสือพร้อมด้วยเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติพร้อมด้วยบันทึกประกอบตามมาตรา ๘

(๒) รายชื่อของผู้ริเริ่มพร้อมด้วยสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัว ประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่าย สามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้น

ในกรณีที่ผู้ริเริ่มประสงค์จะให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือ ในการจัดทำร่างกฎหมายแก่ประชาชน ยกร่างพระราชบัญญัติให้ก่อนที่จะแจ้งประธานรัฐสภา ตามวรรคหนึ่ง ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หรือหน่วยงานนั้น ดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติตาม (๑) มีหลักการและเนื้อหาไม่เป็นไปตาม ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ริเริ่มทราบภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่นั้น วันที่ได้รับเรื่องตามวรรคหนึ่ง พร้อมทั้งส่งเรื่องคืนให้ผู้ริเริ่ม

ก่อนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะลงลายมือชื่อร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๙ ผู้ริเริ่มจะแก้ไขร่างพระราชบัญญัติตาม (๑) ก็ได้ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อประธานรัฐสภา พร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบที่แก้ไขใหม่

มาตรา ๗ เมื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ แล้ว ให้ผู้ริเริ่มดำเนินการชักชวน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อประธานรัฐสภาได้

ในเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกแผ่นต้องปรากฏข้อความ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงลายมือชื่อทราบว่า เป็นการลงลายมือชื่อเพื่อเสนอ ร่างพระราชบัญญัติใด และสามารถตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติได้ทีใด รวมทั้งต้องมีรายละเอียด เกี่ยวกับผู้ลงลายมือชื่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) หมายเลขประจำตัวประชาชน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งลงลายมือชื่อต้องแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้นั้น

มาตรา ๘ ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอให้รัฐสภาพิจารณาได้ ต้องเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยหรือแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ต้องมีหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดโดยชัดเจนและต้องแบ่งเป็นมาตรา ซึ่งแต่ละมาตรามีบทบัญญัติที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด และต้องมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

(๑) บันทึกหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) บันทึกเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

(๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๙ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๗ ได้จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ผู้ริเริ่มยื่นคำร้องขอต่อประธานรัฐสภา โดยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ยื่นมาพร้อมกับคำร้องขอด้วย

(๑) สำเนาร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบตามมาตรา ๖ (๑) หรือตามมาตรา ๖ วรรคสี่ แล้วแต่กรณี

(๒) เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งพร้อมด้วยสำเนาบัตรตามมาตรา ๗ วรรคสาม

(๓) รายชื่อของผู้แทนพรรคของผู้ซึ่งเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวนไม่เกินหกสิบคน ตามที่ผู้ริเริ่มกำหนด

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เมื่อได้รับคำร้องขอตามมาตรา ๙ แล้ว ให้ประธานรัฐสภา ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารตามมาตรา ๙ ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวัน หากปรากฏว่ามีลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคนหรือมีเอกสารไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือเพื่อคืนเรื่องไปยังผู้ริเริ่มเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไปเมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้วให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และจัดเอกสารไว้เพื่อให้ประชาชนได้ตรวจสอบ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ในกรณีที่ผู้ใดมีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติตามประกาศในวรรคหนึ่ง โดยมีได้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติด้วย ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อให้ขีดฆ่าชื่อตนเองออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศตามวรรคหนึ่ง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่ารายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง

มาตรา ๑๑ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาเสด็จเสด็จต้นต้นต้นต้นต้นต้นต้นต้น ๑๖ วรรคสอง แล้วให้ชื่อผู้เสนอรายชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง

- ถ้าในกรณีที่ลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ริเริ่มทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติเพิ่มเติมให้ถึงหนึ่งหมื่นคนภายในสองสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานรัฐสภา ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ยังมีได้เสนอการเข้าชื่อเพิ่มเติมจนครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาสั่งจำหน่ายเรื่องและคืนเรื่องและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้ริเริ่ม

ถ้าลายมือชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาดำเนินการให้รัฐสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในกรณีที่มิควินิจฉัยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอนั้นเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรองก่อน

มาตรา ๑๒ การเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐ จะเสนอมิได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับการเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งริเริ่มเข้าชื่อหรือร่วมลงชื่อ ไม่ให้ลงชื่อ หรือให้ถอนชื่อ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

(๒) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคามเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมลงชื่อ ไม่ให้ลงชื่อ หรือให้ถอนชื่อ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๔ ผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร หรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอม
เช่นว่านั้น เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือ
ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่แท้จริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงไม่เกินสิบปี หรือ
ปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....